**ОБЩИНА ТЪРГОВИЩЕ**

7700 Търговище, пл. Свобода
Телефон: 0601/686 12; факс: 0601/620 57, 622 12
e-mail:obshtina@targovishte.bg; www.targovishte.bg

**Приложение №1**

# О Т Ч Е Т

## ЗА 2024Г. ПО ИЗПЪЛНЕНИЕ НА „ ПРОГРАМА ЗА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА НА ОБЩИНА ТЪРГОВИЩЕ ЗА ПЕРИОДА 2021 – 2028 ГОДИНА”

На основание чл.79, ал. 5 от Закон за опазване на околната среда (ЗООС) Кметът на Общината ежегодно внася в Общински съвет отчет за изпълнение на „*Програма за опазване на околната среда на Община Търговище за периода 2021 - 2028 година”*, приета от Общински съвет - Търговище с Решение № 3 по Протокол № 57/ 17.10.2023 г.

ОПООС е отворен и динамичен документ, които ще бъде допълван периодично и/или променян съобразно настъпилите промени в приоритетите на общината, както и в националното законодателството и други фактори със стратегическо значение.

Реализирането на основната цел на програмата, следва да стане чрез рационално съхранение на природните богатства и осигуряване на здравословна среда на жителите и гостите на община Търговище.

Целите, които се очакват да се достигнат, чрез програмата са:

- Подобряване качеството на атмосферния въздух;
- Подобряване на системата за управление на отпадъците;
- Съвременен стандарт на живот, чрез подобряване на ВиК инфраструктурата и управление на водните ресурси;
- Намаляване шумовото замърсяване;
- Опазване и поддържане на богато биологично разнообразие, чрез управление на ресурсите от лечебни растения;
- Осигуряване на благоприятна среда за живеене, чрез озеленяване и поддържане на озелените площи;
- Текущ/превантивен контрол върху дейностите по опазване на околната среда
- Повишаване на екологичното образувание на населението;

Общата дългосрочна генерална стратегическа цел е: „Поддържане и подобряване на качеството на живот на населението в общината чрез осигуряване на здравословна и благоприятна околна среда и запазване на богатото природно наследство, чрез устойчиво управление на околната среда”.

## 1. Подобряване качеството на атмосферния въздух

Предприети мерки от страна на Община Търговище за справяне със запрашеността се свеждат до ежедневното оросяване на улиците през пролетния сезон, ремонта на тези от тях, които са в лошо състояние и основно почистване и измиване на улиците през есенния сезон.

Засилено е миенето и оросяването на улиците в районите, където се извършват ремонтни дейности, асфалтирани са частично и изцяло различни улици в града и общината, извършени

са и редица мероприятия по засаждане на дървета и тревни площи в паркове, пространства за обществено ползване и др.

Индикатор за качеството на атмосферния въздух в град Търговище са проведените дейности и мероприятия за ограничаване на замърсяването на атмосферния въздух през годината.

В приетата план-сметка за сметосъбиране и сметоизвозване за 2023г., както и в тази за 2024 г. са заложени средства за почистването и миенето на улиците, чрез което се цели намаляване на запрашеността и ограничаване на замърсителите от фини прахови частици (ФПЧ10).

## 2.Ефективно управление на водните ресурси

През 2023г. са извършени планови почиствания на реки и дерета на територията на Община Търговище, с цел осигуряване на проводимост на водите и недопускане тяхното преливане в периодите на обилни валежи. Почистени са следните участъци:

- Участък по река Сива през град Търговище започващ от моста на ГП 1-4, през кв. „Запад-3“ до моста на бул. Ал. Стамболийски“;
- Участък по река Сива през град Търговище в района по ул. „Сива“ в кв. „М.Малчев“
- Участък по река Сива през град Търговище в района на бившата Родопа до вливането на река Сива в река Врана до бул. „ 29-ти януари“ ;
- Участък на дере в село Вардун;
- Участък на дере в село Руец

## 3. Подобряване на системата за управление на отпадъците

В съответствие с нормативните изисквания, Община Търговище има разработена „Програма за управление на отпадъците на община Търговище за периода 2021-2028 г.”. Същата е разработена в съответствие със структурата и целите на Националния план за управление на отпадъците и отразява сегашното състояние на системата за управление на отпадъците в Община Търговище. В програмата са заложени цели за подобряване управлението на отпадъците и изпълнение на изискванията на българското екологично законодателство в период до 2028 г.

Основните дейности, извършени през годината по управление на отпадъците в Общината са:

- Поддръжка на услугата за безвъзмездно извозване на строителни отпадъци от ремонтна дейност от домакинствата до 1 куб.м.;
- Осигурено е безвъзмездното предаване на излязло от употреба електрическо и електронно оборудване (ИУЕЕО) на територията на Общината, чрез договор с организация по оползотворяване „Елтехресурс”АД;
- Осигурено е безвъзмездното предаване на едрогабаритни отпадъци от домакинствата на площадка на фирма „Марекс” ООД. Площадката се намира в промишлената зона на град Търговище и на нея е обособена площ за безвъзмездното предаване на отпадъци от гражданите на Община Търговище;
- Поддържане на кампанията за събиране на стари батерии, която е много успешна и хората изхвърлят тези опасни отпадъци в предназначените за целта места. Точките на разположените кошчета в град Търговище са над 80 броя. Местата за събиране на стари батерии от бита в по-голямата си част са разположени в административни сгради, обществени места, като училища, градини, библиотека, младежки дом и др. ;

## 4. Шумово замърсяване

Ежегодно, в съответствие с изготвена програма за мониторинг Регионална здравна инспекция (РЗИ) - Търговище извършва замервания на комунално-битовия шум в 20 пункта на територията на града.

През 2023г. е извършено замерване, съгласно Методика на Министерство на здравеопазването, като пунктовете са разпределени както следва:

- до 40% - в райони, прилежащи към пътни, железопътни и въздушни трасета (8 пункта);
- до 30% - в райони с промишлени източници на шум-производствено-складови територии и зони (6 пункта);
- до 30 %- в райони с обекти, подлежащи на усилена шумозащита (6 пункта).

Съгласно анализ от замерването най-високи средни шумови нива са измерени в пунктовете, находящи се на улици с интензивен трафик.

Най-общо резултатите от измереното ниво на шума в град Търговище са дадени в следващите таблици:

Измерена стойност на еквивалентно ниво на шума на пунктовете в град Търговище, разпределени по групи, съгласно методиката за 2023 г.

| **Пункт (вид,адрес)** | **Измерена стойност dB(A)** | **Норма, Гранична стойност dB(A)** | **Над/под нормата** |
|---|---|---|---|
| **I.Пунктове върху територии, прилежащи към пътни, железопътни и въздушни трасета** | | | |
| 1.Пунктове върху територии, подложени на въздействието на интензивен автомобилен трафик | | | |
| 1.1 бул. „ Александър Стамболийски” | 56.6 | 60 | Под нормата |
| 1.2. бул. „Цар Освободител” | 56.5 | 60 | Под нормата |
| 1.3. ул. „Кюстенджа” | 67.1 | 60 | Над нормата |
| 1.4. ул. „Паисий” | 64.6 | 60 | Над нормата |
| 1.5. ул. „Гладстоун” | 62.7 | 60 | Над нормата |
| 1.6. ул. „Скопие” | 69.8 | 60 | Над нормата |
| 1.7. бул. „Митрополит Андрей” | 64.6 | 60 | Над нормата |
| 1.8. бул. „Трайко Китанчев” | 62.1 | 60 | Над нормата |
| **II. Пунктове, върху територии с промишлени източници на шум – производствено-складови територии и зони.** | | | |
| 2.1.ул. „Трети март” | 53.2 | 70 | Под нормата |
| 2.2.бул. „29-ти януари” | 66.9 | 70 | Под нормата |
| 2.3. ул. „Одрин” | 60.5 | 70 | Под нормата |
| 2.4. ул. „Г.С.Раковски” | 56.3 | 70 | Под нормата |
| 2.5. кв. „ Изток”- ул. „Епископ Софроний” | 63.5 | 70 | Под нормата |
| 2.6. кв. „Въбел” | 72.7 | 70 | Над нормата |

| **III. Пунктове върху територии, подлежащи на усилена шумозащита** | | | |
|---|---|---|---|
| ***1.Жилищни зони и територии*** | | | |
| 1.1.кв. „Запад 3” | 50.9 | 55 | Под нормата |
| 1.2.кв. „Запад 1” | 56.5 | 55 | Над нормата |
| 1.3.ул. „Трапезица” | 47.5 | 55 | Под нормата |
| ***2.Зони за обществен и индивидуален отдих*** | | | |
| 2.1.ул. „Стефан Куцаров” | 44.7 | 45 | Над нормата |
| ***3.Зони за лечебни заведения и санаториуми*** | | | |
| 3.1.бул. „Сюрен” /МБАЛ/ | 49.1 | 45 | Под нормата |
| ***4. Зони за научно-изследователска дейност*** | | | |
| 4.1. ул. „Братя Миладинови” | 64.3 | 45 | Над нормата |
| **Общ брой на пунктовете с нива над нормата** | | | **10 броя** |

За намаляване на шумовото замърсяване и вредните ефекти от него през 2023г. от общинска администрация са предприети мерки за подобряване на експлоатационното състояние на пътните настилки и условията на живот в съвременната градска среда, изразяващи се в частични и цялостни ремонти на улици в града. Проведени са допълнително мероприятия по озеленяване в града за намаляване на въздействието от автомобилният транспорт, като прах, шум и др.

## 5. Опазване на ресурсите от лечебни растения

Със Закона за лечебните растения са въведени такси за събирането и ползването на билки и генетичен материал от диви и култивирани лечебни растения от земеделски земи от поземления фонд и такива, включени в строителните граници на населените места общинска собственост, както и от територии в строителните граници на населените места общинска собственост, независимо от предназначението им.

Ежегодно със Заповед на Кмета на Общината населението се информира за забрана за бране, продажба и изкупуване на билките от защитени растения и видове под специален режим, както и за забрана за бране на липов цвят.

Целогодишно експерти от Общинска администрация - Търговище, както и експерти от РИОСВ-Шумен извършват проверки на билкозаготвителните пунктове в съответствие с изискванията на Закона за лечебните растения, което включва проверка на количествата декларирани и количествата действително събрани билки, начина им на откъсване, състоянието им и т.н.

Общия брой на издадените позволителни за бране на билки през 2023г. са 7 бр., количество на позволените за събиране билки е 7 700 кг. Издадените позволителни за добив на билки са както на юридически лица, така и на физически лица регистрирани, като билкозаготвители.

Контролът на защитените видове билки и техните местообитания се осъществява, както от експерти на общинска администрация, така и от експертите на РИОСВ- Шумен. За извършени нарушения на нарушителите се съставят актове по ЗЛР.

## 6. Озеленяване и поддържане на озелененните площи

Зелената система на град Търговище обхваща изградените зелени площи в централна градска част, градските паркове, междублокови пространства.

През 2023 г. са извършени редица дейности и мероприятия по озеленяване, благоустрояване, поддържане и възстановяване на зелени площи. Извършено е благоустрояване на Източен парк.

## 7. Превантивна дейност

Като превантивна мярка за ограничаване на запрашимостта в града и селата, както и за ограничаване на шумовото въздействие през 2023 г. са асфалтирани частично и напълно следните улици:

- ❖ Цялостно асфалтиране на улици в община Търговище през 2023г:

- ✓ Основен ремонт на обслужваща улица между бл.№5 и бл. №6, кв. „Запад-1“, гр. Търговище;
- ✓ Основен ремонт на обслужваща улица на бл. № 26 и № 27 кв. „Запад-1“, гр. Търговище;
- ✓ Основен ремонт на вътрешна обслужваща улица към бл. № 49 в кв. „Запад-2“, гр. Търговище;
- ✓ Основен ремонт на вътрешна обслужваща улица към бл. № 51 и № 52 кв. „Запад-2“, гр. Търговище;
- ✓ Основен ремонт на обслужваща улица от бл. 37 до IV ОУ „Иван Вазов“ в „Запад-2“, гр. Търговище;
- ✓ Основен ремонт на улица „Боровец“ от ул. „Кюстенджа“ до ул. „ Ген. Янков“, гр. Търговище;
- ✓ Основен ремонт на обслужваща улица към бл. № 62 в кв. „Запад-3“, гр. Търговище;

- ✓ Основен ремонт на обслужваща улица към бл. № 63 кв. „Запад-3“, гр. Търговище;
- ✓ Основен ремонт на обслужваща улица към бл. № 66 в кв. „Запад-3“, гр. Търговище;
- ✓ Основен ремонт на обслужваща улица към бл. № 67 в кв. „Запад-3“, гр. Търговище;
- ✓ Основен ремонт на обслужваща улица към бл. № 68 в кв. „Запад-3“, гр. Търговище;
- ✓ Основен ремонт на вътрешна обслужваща улица зад ул. „Ст. Караджа“ № 28-32-36, гр. Търговище;
- ✓ Основен ремонт на вътрешна обслужваща улица зад ул. „Царевец“, гр. Търговище;
- ✓ ремонт на тротоари на по ул. „Никола Симов“, гр. Търговище;
- ✓ ремонт на тротоари по ул. „Неофит Рилски“, гр. Търговище;
- ✓ ремонт на улица в село Разбойна;
- ✓ ремонт на улица в село Съединение;
- ✓ ремонт на улица в село Лиляк;
- ✓ ремонт на улица в село Черковна;
- ✓ ремонт на улица в село Овчарово;
- ✓ ремонт на улица в село Кралево;
- ✓ ремонт на улица в село Макариополско;
- ✓ ремонт на улица в село Буховци;
- ✓ ремонт на улица в село Голямо Соколово;
- ✓ ремонт на улица в село Дралфа;
- ✓ ремонт на улица в село Преселец;
- ✓ ремонт на улица в кв. „Бряг“, град Търговище;
- ✓ ремонт на улица в село Васил Левски;
- ✓ ремонт на улица в село Цветница;
- ✓ ремонт на улица в село Кръшно;
- ✓ основен ремонт на площада и прилежаща улица в село Стража

През годината са извършени планови резитби на опасни и изсъхнали клони на дървета. Издадени са разрешителни за резитба и отсичане на дървета, както на физически така и на юридически лица.

На „Площадката за компостиране на растителни и биоразградими отпадъци" се обработват всички растителни отпадъци от паркове и градини (окосена трева, листа, храсти и дървесина вкл. шредирана) от територията на Общината. През 2023 година на площадката са приети 898,35тона растителни отпадъци.

Извършени са проверки по жалби, сигнали от граждани, както и контрол по чистотата в града и населените места. През 2023г. са издадени са 162 броя разрешителни за депониране на строителни отпадъци и земни маси.

## 8. Повишаване на екологичното образование на населението

Всяка информация касаеща околната среда се публикува на интернет сайта на Община Търговище, където има създадена специално за целта секция „Околна среда".

На сайта на община Търговище е публикуван и „горещ телефон" за подаване на сигнали от граждани за замърсяване на околната среда. Друг начин по който гражданите могат да сигнализират за констатирани нарушения и/или да изкажат своето мнение или препоръка относно управлението на околната среда е, чрез подаване на електронно писмо по e-mail адреса на Общината или в деловодството на Центъра за административно обслужване. Всеки сигнал, препоръка и/или предложение се разглежда от необходимите длъжностни лица и се отговаря писмено за предприетите мерки и действия.

**Съгласувал:**
Валентин Велчев, *зам. кмет на община Търговище*
**Изготвил:**
Йоана Стефанова, *ст.експерт в отдел РРИ*